

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Sžk/1/2018
Identifikačné číslo spisu: 7014200776
Dátum vydania rozhodnutia: 13.09.2019
Meno a priezvisko: JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:7014200776.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd v právnej veci žalobcu: U. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX U. XX, zast.: JUDr. Janou Dráčovou, advokátkou so sídlom advokátskej kancelárie Čajakova č. 7, 811 05 Bratislava, proti žalovanému (v konaní sťažovateľ): Obec Čečejevce, s doručovacou adresou Buziocká č. 55, Čečejevce, zast. JUDr. Jozefom Sotolárom, advokátom so sídlom advokátskej kancelárie Južná trieda č. 1, 040 01 Košice, v osobitnom konaní o žalobe proti nečinnosti orgánu verejnej správy, o kasačnej sťažnosti proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo dňa 12. októbra 2017 sp. zn. 6S/84/2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a.

Sťažovateľovi nárok na náhradu dôvodne vynaložených trov kasačného konania voči žalovanému v plnej výške p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

Konanie na správnom súde o žalobe proti nečinnosti

A) pôvodné uznesenie o povinnosti

1. Žalobca sa žalobou z 03.07.2014 domáhal na Krajskom súde v Košiciach, aby v konaní o nečinnosti podľa Štvrtej hlavy Piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (t.j. § 250t) uložil žalovanému, aby v začatom konaní pod č. 147/2010 vo veci spojeného územného a stavebného konania, v lehote 3 dní vo veci konal a rozhodol.

2. Čo sa týka skutkového stavu namietanej nečinnosti orgánu verejnej správy, z obsahu súdneho spisu vyplýva, že žalobca dňa 19.03.2010 podal žiadosť o stavebné povolenie na stavbu rodinného domu na pozemku v jeho vlastníctve, zapísanom pre katastrálne územie C.. Žalovaný následne viacerými rozhodnutiami alebo prerušil (2 krát z dôvodu riešenia predbežnej otázky) alebo zastavil správne konanie (z dôvodu nedoloženia dokladov), čo však bolo vyhodnotené kompetentnými orgánmi (prokuratúra a

Krajský stavebný úrad) ako nezákonné. Navyše rozhodnutím nadriadeného správneho orgánu (Obvodný úrad Košice z 24.07.2013) bola žalovanému uložená povinnosť, aby vo veci ďalej riadne konal.

3. V konaní o nečinnosti sa žalovaný bránil vyjadrením z 25.08.2014 tým (č.l. 46), že kompletný spisový materiál (originál) v danej veci bol na vyžiadanie Okresného úradu Košice, odbor výstavby a bytovej politiky, Komenského 52, 041 26 Košice im odstúpený dňa 14.03.2014 a do dnešného žalovanému nebol vrátený.

4. Dožiadany okresný úrad na výzvu správneho súdu mu oznámil, že predmetný spisový materiál bol prípisom z 20.03.2014 na Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, ktoré ho vyžiadalo pre konanie, ktoré je vedené Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 12C/18/2014 vo veci náhrady škody podľa zák. č. 514/2003 Z.z. Do dňa žiadosti uvedený spisový materiál nebol okresnému úradu vrátený.

5. Na základe uvedených skutočností správny súd uznesením č. k. 6S/84/2014-95 zo dňa 11. júna 2015 návrh zamietol. V následnom konaní o ústavnej sťažnosti ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „Ústavný súd“) nálezom č. k. III. ÚS 250/2016-28 zo dňa 13. septembra 2016 konštatoval, že: „Základné právo žalobcu na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením správneho súdu z 11.júna 2015 boli porušené.“

6. K argumentácii Krajského súdu v Košiciach, že žalobca sa žiadnym spôsobom a ani u žiadneho správneho orgánu nedomáhal prešetrenia nečinnosti žalovaného, Ústavný súd v náleze uviedol okrem iného, že:

„Takýto právny názor na výklad a uplatňovanie § 250t ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku je s ohľadom na okolnosti prípadu v rozpore so základným právom sťažovateľa na súdnu ochranu.

[.] .. Sťažovateľ sa dvakrát úspešne bránil proti prerušeniu konania a raz proti zastaveniu konania, teda proti procesným rozhodnutiam, ktoré viedli k pasivite odporcu. Navyše, bez zreteľa na to, či sťažovateľovo podanie zo 14. novembra 2011 spĺňalo všetky formálne náležitosti sťažnosti podľa zákona č. 9/2010 Z.z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sťažnostiach“) a či bolo adresované pochýb, že sa nim sťažovateľovi podarilo dosiahnuť príkaz nadriadeného, aby odporca vo veci konal.

Pri sumarizovaných okolnostiach prípadu nebolo už podľa názoru ústavného súdu potrebné vyžadovať od sťažovateľa ďalšie využívanie prostriedkov nápravy, tak ako to formuloval krajský súd.“

Preto mal správny súd o veci ďalej konať.

B) následné uznesenie o povinnosti

7. Krajský súd v Košiciach ako správny súd uznesením č. k. 6S/84/2014-119 zo dňa 8. februára 2017 (ďalej tiež „uznesenie o povinnosti“) v konaní o nečinnosti podľa Štvrtej časti zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“, resp. „Správny súdny poriadok“) následne uložil žalovanému, aby v začatom konaní pod č. 147/2010 vo veci spojeného územného a stavebného konania, v lehote 3 mesiacov vo veci konal a rozhodol. Uznesenie o povinnosti nadobudlo právoplatnosť dňa 15. marca 2017.

8. V závere uznesenia o povinnosti krajský súd uviedol nasledujúce usmernenie:

„Bolo predovšetkým vecou žalovaného, aby sám vykonal v danej veci také opatrenia, aby administratívny spis, keďže doposiaľ nebolo vo veci rozhodnuté mal k dispozícii a mohol rozhodnúť o žiadosti žalobcu o vydanie stavebného povolenia, ktoré bolo spojené s územným rozhodnutím. Žalovanému ani teraz nič nebráni vyžiadať si administratívny spis z Krajského súdu v Bratislave, ktorý má byť pripojený k spisu Okresného súdu Bratislava I, sp.zn. 12C/18/2014, ktorý je u nich v dôsledku odvolania vedený pod sp.zn. 3Co/363/2016. Napokon žalovanému nič nebránilo vo veci konať a rozhodnúť už po tom, keď mu administratívny spis bol vracaný správnymi orgánmi po vybavení sťažnosti.“

II.

Konanie na správnom súde o upozornení na nekonanie orgánu verejnej správy

9. Právna zástupkyňa žalobcu oznámila 30.06.2017 (č.l. 132) správne mu súdu, t.j. po vydaní uznesenia o povinnosti, že žalovaný vo veci nekoná ani po uplynutí 3 mesiacov od právoplatnosti tohto uznesenia. Tiež uviedla, že žalovaný bez bližšieho odôvodnenia vyžiadal administratívny spis, ktorý v tom čase mal byť pripojený v inom spise vedenom na Krajskom súde v Bratislave, a vo veci doposiaľ žiadne iné aktivity za účelom vrátenia spisu nevyvinul.

Podľa § 251 ods. 1 S.s.p. v znení relevantnom pre preskúvanú vec platí, že ak žalovaný svoju nečinnosť v určenej lehote bezdôvodne neodstráni, správny súd mu i bez návrhu môže uznesením uložiť pokutu. Pred rozhodnutím o pokute si správny súd môže vyžiadať stanovisko orgánu verejnej správy nadriadeného žalovaného.

10. Správny súd na toto podanie žalobkyne reagoval vydaním uznesenia Krajského súdu v Košiciach zo dňa 12. októbra 2017 sp. zn. 6S/84/2014 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). V odôvodnení zrekapituloval doterajšie výsledky konania o nečinnosti. Tiež zdôraznil, že na možnosť uloženia pokuty za pokračujúcu nečinnosť upozornil žalovaného v odôvodnení hore uvedeného uznesenia o povinnosti. Rovnako správny súd prihliadol na to, že do vydania napadnutého uznesenia žalovaný nepostupoval podľa § 250 ods. 1 S.s.p. (t.j. nedoručil správne mu súdu v konaní o nečinnosti požadované rozhodnutie) a ani v zmysle § 250 ods. 2 S.s.p. správny súd nepožiadaval o predĺženie lehoty na odstránenie nečinnosti. Podľa § 250 ods. 1 S.s.p. v citovanom znení platí, že ak správny súd po preskúmaní zistí dôvodnosť žaloby, uznesením uloží žalovanému, aby v určenej lehote konal a rozhodol, vydal opatrenie alebo vykonal úkon, prípadne začal z úradnej povinnosti administratívne konanie. Vydaním tohto uznesenia sa súdne konanie nekončí a žalovaný je povinný správne mu súdu v určenej lehote doručiť vydané rozhodnutie, opatrenie alebo oznámenie o vykonanom úkone, prípadne o začatí administratívneho konania.

Podľa § 250 ods. 2 S.s.p. v citovanom znení vo výroku uznesenia podľa odseku 1 správny súd uvedie označenie žalovaného, predmet konania a jeho číslo, ak ide o žalobu podľa § 242 ods. 1, uloženie povinnosť a primeranú lehotu na jej splnenie, nie však dlhšiu ako tri mesiace; dĺžkou lehoty navrhnutou žalobcom správny súd nie je viazaný. Na návrh žalovaného môže správny súd uznesením predĺžiť lehotu určenú na odstránenie nečinnosti; navrhnutou dĺžkou lehoty správny súd nie je viazaný.

Podľa § 251 ods. 1 S.s.p. v citovanom znení platí, že ak žalovaný svoju nečinnosť v určenej lehote bezdôvodne neodstráni, správny súd mu i bez návrhu môže uznesením uložiť pokutu. Pred rozhodnutím o pokute si správny súd môže vyžiadať stanovisko orgánu verejnej správy nadriadeného žalovaného.

11. Z dôvodu, že žalovaný v 3 mesačnej lehote mu správnym súdom judikovanú nečinnosť bezdôvodne neodstránil, tak správny súd v súlade s vyššie citovaným ustanovením § 251 ods. 1 S.s.p. mu prostredníctvom napadnutého uznesenia uložil pokutu vo výške 1.000,00 € s povinnosťou túto pokutu zaplatiť v lehote 15 dní od právoplatnosti uznesenia na určený účet správneho súdu.

III.

Obsah kasačnej sťažnosti/stanoviská

A)

12. Proti napadnutému uzneseniu sťažovateľ povinne zastúpený advokátom v zákonnej lehote podal kasačnú sťažnosť zo dňa 02.11.2017 (č.l. 139) z dôvodu uvedeného v

- § 440 ods. 1 písm. g) v spojení s odsekom 2 S.s.p., t.j. krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci, nakoľko nesprávne právne vyhodnotil doterajší postup sťažovateľa.

13. Sťažovateľ v nasledujúcich sťažnostných bodoch postupom podľa § 445 ods. 1 písm. c) S.s.p. vrátane nutnosti zohľadniť hore uvedenú povinnosť podľa odseku 2 najmä uviedol, že správny súd:

- nezohľadnil aktivitu žalovaného po vydaní uznesenia o povinnosti, kedy

o tento písomne a doporučene požiadal Okresný súd Bratislava I. (viď priložený prípis sťažovateľa z 10.02.2017) o urgentné vrátenie celého spisu č. 147/2,

o dožiadaný súd na žiadosť správneho orgánu vôbec nereagoval, čo sťažovateľ označil ako ignorovanie

povinnosti súčinnosti vo vzťahu k plneniu jeho úlohy ako správneho orgánu,
- sťažovateľ ako správny orgán sa konaním dvoch súdov dostal do neriešiteľnej situácie, kedy
o nemá žiadnu právnu možnosť donútiť okresný súd na vydanie spisu,
o nemôže za to uložiť okresnému súdu žiadnu sankciu a zároveň
o nemôže splniť povinnosť mu uloženú uznesením o povinnosti bez doručenia spisu správneho orgánu.

14. Záverom sťažovateľ navrhol procesný záver konania na kasačnom súde v tom duchu, aby kasačný súd napadnuté uznesenie zrušil.

B)

15. Z vyjadrenia žalobcu z 08.12.2017 (č.l. 148) ku kasačnej sťažnosti vyplýva, že jeho kasačnú sťažnosť hodnotí ako účelovú a arbitrárnu. Ďalej žalobca upozornil, že napríklad sťažovateľ mohol vyhotoviť duplikát administratívneho spisu a ďalej v konaní pokračovať, prípadne oznámiť žiadajúcemu súdu, že ide o konanie, ktoré prebieha a poslať mu len kópiu.

16. Rovnako žalobca pri výpočte rôznych možností argumentoval, že sťažovateľ mohol aspoň žiadajúci súd upozorniť na skutočnosť, že ide o tzv. „živý“ spis a žiada ho bezodkladne po oboznámení sa so spisom vrátiť. Takýto postup by zabezpečil plynulé konanie a nebolo by nutné zbytočne predlžovať konanie.

17. Čo a týka doloženej žiadosti sťažovateľom, túto žalobca vyhodnotil ako:
„že išlo o jednoduchú žiadosť bez vysvetlenia okolností a potreby so spisom ďalej pracovať a to v lehote dodatočne určenej súdom.“

18. Na margo vecí ďalej žalobca uviedol, že administratívny spis na nachádza nie na okresnom súde, ale na Krajskom súde v Bratislave, o čom právna zástupkyňa žalobcu informovala sťažovateľa na pojednávaní pred Krajským súdom v Košiciach. Sťažovateľ mal možnosť urgovať krajský súd o vrátenie spisu, a aj podať sťažnosť predsedovi krajského súdu s požiadavkou zjednania nápravy.

19. Záverom žalobca navrhol, aby kasačný súd sťažovateľom podanú kasačnú sťažnosť zamietol.

IV.

Právne názory kasačného súdu

20. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S.s.p.) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 S.s.p. preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Po tomto preverení kasačný súd preskúmal napadnuté uznesenie spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, a jednomyselne (§ 464 v spojení s § 139 ods. 4 S.s.p.) si osvojil záver, že kasačnú sťažnosť je v zmysle § 461 S.s.p. potrebné zamietnuť, nakoľko po jej preskúmaní kasačný súd na základe nižšie uvedených právnych názorov dospel k záveru, že je nedôvodná. Takto kasačný súd rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.).

21. Kasačný súd zdôrazňuje, že predmetom konania o kasačnej sťažnosti je v medziach uvedených v § 453 S.s.p. prieskum prípustnosti a následne dôvodnosti podanej kasačnej sťažnosti, preto kasačný súd primárne na základe dôvodov kasačnej sťažnosti preskúmal relevanciu vytýkaných nedostatkov konania správneho súdu a napadnutého uznesenia v rozsahu sťažnostných bodov.

22. Sťažovateľ generálne namieta, že správny súd nesprávne právne posúdil vec (§ 440 ods. 1 písm. g/ S.s.p.), pričom na podporu svojho dôvodu kasačnej sťažnosti argumentuje neriešiteľnou situáciou, kedy

bez disponovania administratívnym spisom nemôže vôbec vyhovieť povinnosti mu uloženej správnym súdom.

23. Najmä konštatuje, že sťažovateľ ako správny orgán sa konaním dvoch súdov dostal do neriešiteľnej situácie, kedy nemá žiadnu právnu možnosť donútiť okresný súd na vydanie spisu a súčasne nemôže za to uložiť okresnému súdu žiadnu sankciu.

24. Tak, ako správne žalobca uviedol, žiadosť z 10.02.2017 pre Okresný súd Bratislava I. neobsahuje riadnu argumentáciu na podporu urgencye požiadavky sťažovateľa, t.j. odkaz na uznesenie o povinnosti, poprípade priloženie jeho kópie v prílohe.

25. Navyše súdne konanie o nečinnosti vydaním uznesenia o povinnosti nekončí (bližšie citovaný § 250 ods. 1 S.s.p.) a sťažovateľ bol správnym súdom zviazaný na povinnú spoluprácu, t.j. sťažovateľ mal informovať správny súd v stanovenej lehote o svojich činnostiach. Pokiaľ sa sťažovateľ domnieval, že iné orgány majú jeho úlohu konať, mal z toho vyvodiť zákonné dôsledky.

26. Kasačný súd však nemôže súhlasiť s argumentáciou sťažovateľa o jeho „bezmocnosti“ v pozícii medzi požiadavkami dvoch orgánov súdnej moci. Aj v tejto situácii je sťažovateľ ako správny orgán v zmysle § 45 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov oprávnený po splnení zákonných podmienok uložiť sankciu vo forme pokuty každému, t.j. aj súdu, ktorý dôvodne svojim aktívnym alebo pasívnym správaním sťažuje jeho postup v konaní.

Podľa § 45 ods. 1 správneho poriadku v citovanom znení tomu, kto sťažuje postup konania, najmä tým, že sa bez závažných dôvodov nedostaví na výzvu na správny orgán, ruší napriek predchádzajúcemu napomenutiu poriadok, bezdôvodne odmieta svedeckú výpoveď, predloženie listiny alebo vykonanie ohliadky, môže správny orgán uložiť poriadkovú pokutu do 165 eur, a to aj opakovane.

27. Rovnako mohol sťažovateľ upozorniť predsedu dotknutého súdu, ako správne uviedol žalobca, že mu nebol vrátený z tohto súdu administratívny spis s opísaním dôvodov jeho urgencye, resp. zákonných následkov odmietnutia žiadosti správneho orgánu.

V.

28. Kasačný súd vzhľadom na dôvod kasačnej sťažnosti uplatnený sťažovateľom uvádza, že napadnuté uznesenie spĺňa zákonné požiadavky na formálne i obsahové náležitosti uznesenia požadované v zmysle § 139 v spojení s § 147 ods. 2 S.s.p. Napadnuté uznesenie dostatočne vychádza zo zisteného skutkového stavu, ktorého právna subsumácia pod dotknuté ustanovenia Správneho súdneho poriadku bola riadne správnym súdom odôvodnená. Kasačný súd sa stotožňuje so skutkovými zisteniami a právnymi závermi obsiahnutými v napadnutom uznesení o tom, že došlo k podstatnému porušeniu podmienok konania orgánom verejnej správy, ktoré majú za následok nedôvodné prieťahy v správnom konaní.

29. Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení sťažnostných bodov a stanoviska žalovaného, s oznámením termínu vyhlásenia rozsudku postupom podľa § 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p. kasačný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku uznesenia.

30. O priznaní práva sťažovateľovi voči žalobcovi na náhradu dôvodne vynaložených trov kasačného konania rozhodol kasačný súd na základe princípu úspešnosti sťažovateľa, čo v konaní o kasačnej sťažnosti nastalo.

Podľa § 467 ods. 1 S.s.p. v citovanom znení ustanovenia o trovách konania sa primerane použijú na kasačné konanie.

Podľa § 168 v spojení s § 467 ods. 1 S.s.p. žalovanému prizná správny súd podľa pomeru jeho úspechu vo veci voči žalobcovi právo na náhradu dôvodne vynaložených trov konania iba, ak to možno spravodlivo požadovať. Orgánu štátnej správy však náhradu trov právneho zastúpenia možno priznať len výnimočne.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu n i e j e prípustný opravný prostriedok (§ 438 v spojení s § 439 S.s.p.).